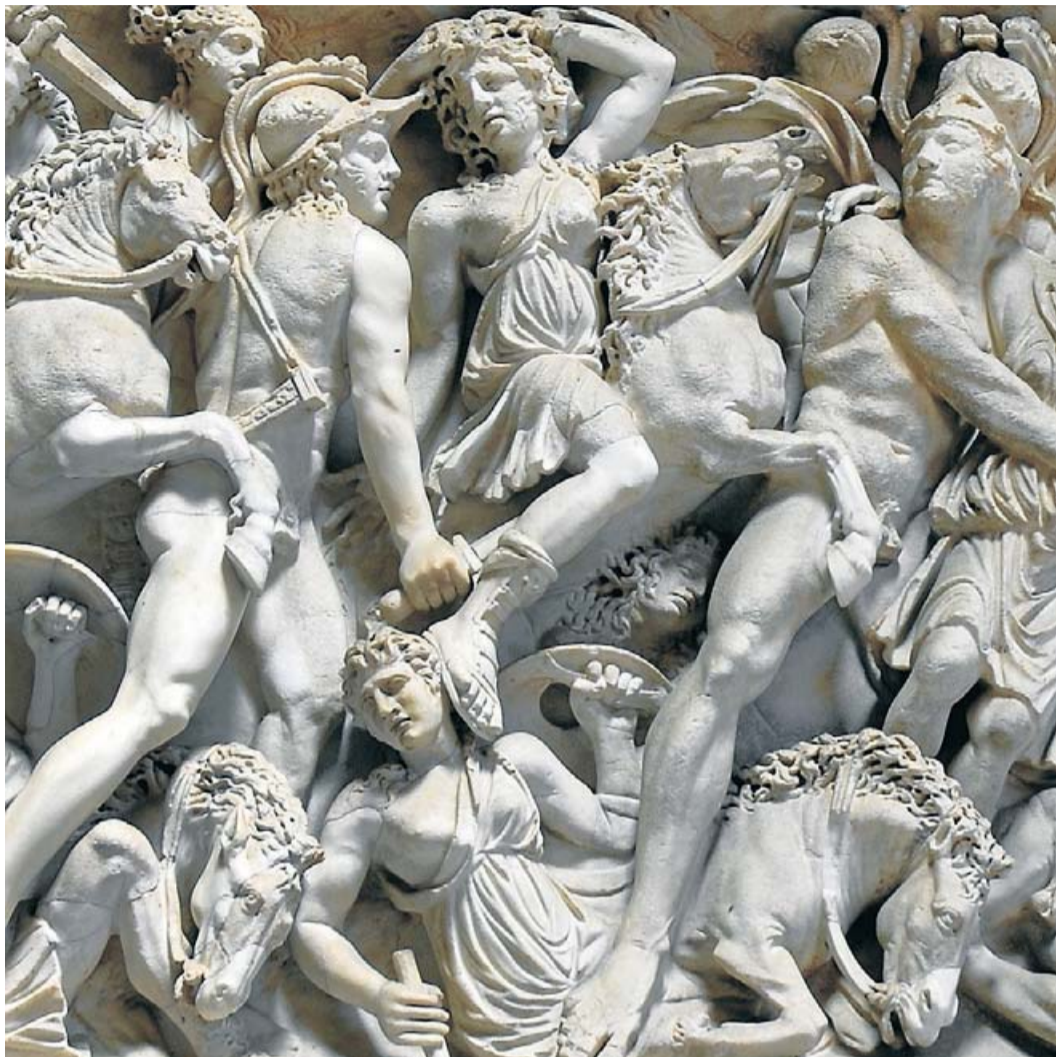

Una pel·li de romans

GETTY / ISTOCKPHOTO

(Septimi seria el múscul) que es va aprofitar d'un extraordinari buit de poder a Roma amb la mort de l'emperador Còmmode. El seu successor, Pertinax, no roman al tron més de 87 dies. A Pertinax el relleva Didi Julià, que tampoc és un prodigi de perennitat: 66 dies, dura el seu regnat. Mentrestant, Septimi Sever, amb les seues legions, inicia la lenta conquesta de la civilització coneguda. Per a això, ha de derrotar els seus rivals en l'ascens al poder, Pescenni Níger i Clodi Albí. Ambdós, com Sever, s'havien proclamat emperadors –l'un a l'orient, l'altre a Britània–, però foren derrotats i ajusticiats, respectivament, a les batalles d'Issos i Lugdunum.

El volum no defrauda: tot l'univers de la Roma imperial hi desfila, amb els sinistres *frumentarii* (policia política), l'avidesa criminal de la Guàrdia Pretoriana, els ciutadans romans venuts com a esclaus a les fronteres de l'imperi, les intrigues del Senat, els secrets de Galè (el metge dels emperadors, a qui subministrava l'antídoto contra tots els verins, la teriaca), la vistosa recreació de les batalles... Sense digressions, sense llargues descripcions, amb un punt de vista de guió cinematogràfic, les 700 pàgines del text es devoren amb rapidesa. Un aire a Anthony Man o a William Wyler domina l'ambient.

L'esforç de documentació de l'autor ha d'haver sigut certament colossal. Tot i així, els personatges principals resulten un poc de cartró-pedra, fins i tot la mateixa Júlia. L'autor dedica tots els seus esforços a intentar demostrar que Sever i Domna –fundadors de la dinastia Severa– eren una parella insòlita al seu temps, perquè –segons semblava– s'estimaven de debò. Tanmateix, un cert aroma a clixé no abandona les peripècies d'aquests Bonnie & Clide del segle II, mentre la seua extraordinària bona fortuna els catapulta al capdamunt del Capitoli romà.

Al final, llegir tot açò és com menjar quinoa: s'empassa amb rapidesa, no ompli l'estómac i, al poc d'haver dinat, ja tornes a tindre fam... ♦♦

YO, JULIA
SANTIAGO
POSTEGUILLO
PLANETA
704 PÀG. / 22,90 €

JOAN GARI

No es pot entrar en un McDonald's i començar a jutjar el menú amb els criteris de la *Guia Michelin*. El lector –i el crític– han de saber on van. Per escriure un bon *bestseller* s'ha d'encertar el tema, tindre un estil clar i precís i destresa a l'hora de manejar els personatges i la trama. Un *bestseller* ha de ser avaluat amb les regles dels *bestsellers*. Per això és necessari començar dient que *Yo, Julia* es llegeix amb cobdícia i un cert plaer. L'autor ha fet bé la seua faena. Ara el lector és qui ha de triar si és aquest el tipus de literatura a què aspira.

Santiago Posteguillo, el flamant guanyador del premi Planeta, continua explotant l'extraordinària veta de l'Imperi Romà. I ho fa, ara, fent també l'ullet a la perspectiva

de gènere, per acabar d'anar amb concordança als temps que vivim. Ha trobat un personatge sens dubte fascinant: Júlia Domna, emperadriu romana al segle II de la nostra era nimbada per una llegenda d'ambició de poder fora mida. Com explica l'autor al final del seu llibre, Domna havia merescut una escassíssima atenció fins fa quatre dies. Només comptàvem amb una biografia escrita per Barbara Levick i una estranya peça dramàtica obra d'un tal Michael Field (en realitat, pseudònim de Katherine Harris Bradley i Edith Emma Cooper) que Posteguillo va trobar a la secció de "Llibres rars" [sic] de la biblioteca central de la Universitat de Cambridge. Poca cosa, per l'altura de la personalitat en qüestió.

En la ficció, Júlia Domna és qui mou els fils al darrere del seu espòs, Septimi Sever, a la conquesta d'un imperi. És ella el cervell a l'ombra

L'ESCUMA DE LES LLETRES

Sobre els audiollibres

Joana Serret és la directora de la biblioteca comarcal Sebastià Juan Arbó, d'Ampostà. És una dona inquieta, gran professional i conscient del que significa avui en dia el concepte *biblioteca*, en el seu sentit ampli (gairebé servei social complementari!). Cal llegir en detall, doncs, el que ha publicat en un post de Facebook sobre els audiollibres. Ens diu: "Els audiollibres representen una altra manera d'accedir a la literatura, idònia per a estudiants, per a gent gran, malalta, cega, amb problemes de mobilitat o de visió. Són molt útils per a persones que viatgen, que condueixen cada dia molts quilòmetres per anar i venir de la feina, que fan esport, que treballen manualment. O, simplement, quan algú de nosaltres vol relaxar-se estirat al sofà amb els ulls tancats, tot deixant-se bressolar per l'encís de les paraules perfectament pronunciades. La lectura per l'oïda esdevé una alternativa d'oci (i de cultura) més". Cal fixar-s'hi bé perquè introdueix un parell o tres de conceptes que, si bé no són nous, sí que cal repetir. En primer lloc, fugim de demonitzar aquesta manera d'accedir a la literatura.

LLEGIR NO ÉS ESCOLTAR

És obvi que les novel·les s'escriuen per ser llegides, no recitades. Però fixem-nos en la subtilesa d'una altra de les consideracions de Joana Serret: "Tot deixant-se bressolar per l'encís de les paraules perfectament pronunciades." Què vol dir? Que posats a no llegir, la versió en àudio ha de ser respectuosa amb el producte original, sense talls ni adaptacions, sense voler-ho convertir en espectacle. I, no cal dir-ho, ha de ser una producció d'alta qualitat.

¿A favor dels audiollibres? Com a novel·lista responc que sí, si no hi ha més remei. I si es fa amb respecte. Això què vol dir? És molt simple: algú que llegeix la novel·la bé i en veu alta. Res més. La promoció actual de l'audiollibre és interessant perquè demostra que la indústria editorial (i en aquest cas, també fora de l'àmbit editorial) no deixa de buscar altres camins. A altres països europeus com ara França, la implantació de l'audiollibre és antiga i fructífera, i coincideix poc en la venda general de llibres (esclar, estem parlant d'un país on es llegeixen i, sobretot, es compren molts llibres). A favor dels audiollibres, doncs, sempre que es faci amb respecte. ♦♦

L'APARADOR

ARA

FICCIÓ

El frío de la muerte
JOHN CONNOLLY
Tusquets

Aquesta nova aventura del protagonista Charlie Parker és ja la quinzena publicada per Tusquets Editors. En aquesta ocasió Charlie haurà de localitzar al desaparegut detectiu privat, Jaycob Eklund, per ordres especials de Edgar Ross, agent especial de l'FBI.

FICCIÓ

El laberint del faune
G. DEL TORO / C. FUNKE / Bromera

El director, productor i guionista mexicà i la reconeguda escriptora de literatura juvenil en el gènere de la fantasia uneixen les seves veus en aquesta adaptació de la pel·lícula del mateix nom, *El laberint del faune*, una història en què el dolor, la bellesa, el possible i l'impossible es donen la mà.

FICCIÓ

La vida i els fets d'en...
J.M. FOLCH I TORRES
Adesiara

Aquesta novel·la de Josep Maria Folch i Torres tracta de l'amor, de la superació de la pèrdua, dels primers amors, de lluites, de justícia, de desig i de sacrifici. La novel·la ressegueix l'amor entre en Justí i la Lluïsa de Marival en el context de la França revolucionària, de la guillotina i dels grans ideals.